

Søknad om tillatelse til lavflyging – HR SPO-flygninger i norsk luftrom

1. Innledning

For å ivareta flysikkerheten, standardisert og effektiv saksbehandling av søknader utgir Luftfartstilsynet dette sirkulæret for å informere utenlandske kommersielle operatører om krav og søknadsprosess for å få særskilt tillatelse til å fravike minstehøyder ved gjennomføring av høyrisiko spesialiserte operasjoner (HR SPO) i norsk luftrom.

2. Rettslig grunnlag

Søknader behandles etter:

- BSL F 1-1 (Kommisjonsforordning (EU) nr. 923/2012 – SERA), særlig SERA.3101, SERA.3105 og SERA.5005(f).
- BSL D 1-1 (Kommisjonsforordning (EU) nr. 965/2012 – Luftfartsoperasjoner), særlig ORO.SPO.110 og vedlegg VIII.
- AIC I 01/17 Høyrisiko kommersielle spesialiserte operasjoner i Norge – ikke-uttømmende liste.
- Forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet (BSL A 1-2).

3. Søknadsprosess

Operatøren skal sende inn fullstendig søknad senest 7 virkedager før planlagt operasjon. Søknadsskjema [NF-1182 E](#) skal sendes elektronisk via Altinn-portalen.

Krav til nødvendig dokumentasjon fremgår av søknadsskjema:

Utenlandske søkere uten D-nummer må opprette en Altinn-brukerkonto. Dette er nødvendig for å få tilgang til den digitale søknadstjenesten og for å sende inn søknadsskjema og tilhørende dokumentasjon.

Application for low-flying permit – HR SPO flights in Norwegian airspace

1. Introduction

To ensure flight safety, standardized processing, and operational efficiency, the Norwegian Civil Aviation Authority (CAA-N) issues this circular to inform foreign commercial operators about the requirements and application process for obtaining a special permission to deviate from SERA minimum heights during High Risk Specialized Operations (HR SPO) in Norwegian airspace.

2. Legal basis

Applications are processed according to:

- BSL F 1-1 (Commission Regulation (EU) No 923/2012 – SERA), particularly SERA.3101, SERA.3105, and SERA.5005(f).
- BSL D 1-1 (Commission Regulation (EU) No 965/2012 – Air Operations), especially ORO.SPO.110 and Annex VIII.
- AIC-I 01/17 High Risk Commercial Specialised Operations in Norway – Non-exhaustive list.
- Regulation on Fees to the Civil Aviation Authority (BSL A 1-2).

3. Application process

Operators must submit a completed application form no later than minimum 7 working days before the intended operation. Application form [NF-1182 E](#) shall be submitted online through the Altinn-website.

Documentation requirements are listed in the online form:

Foreign applicants must create an Altinn user account. This is required to access the digital application service and to submit the application form and supporting documentation.

ALTINN

Velg innloggingsmetode

☒ Norsk innlogging ☐ International

MinID MinID
App eller engangskode >

BankID BankID
Bruk BankID-app eller kodebrikke >

buypass Buypass
Bruk Buypass ID på smartkort, mobil eller nøkkel >

Commfides Commfides
Med smartkort >

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

ALTINN

Velg innloggingsmetode

☒ Norsk innlogging ☐ International

MinID MinID
App eller engangskode >

BankID BankID
Bruk BankID-app eller kodebrikke >

buypass Buypass
Bruk Buypass ID på smartkort, mobil eller nøkkel >

Commfides Commfides
Med smartkort >

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

4. Vurdering og tillatelse

Tillatelse kan gis for én enkelt operasjon eller for en periode på inntil 3 måneder.

Vilkår omfatter blant annet:

- Flyging skal gjennomføres i dagslys og under visuelle meteorologiske forhold (VMC).
- Operasjonen skal ikke medføre unødig fare eller unødvendig forstyrrelse av mennesker, husdyr, dyreliv eller eiendom.
- Områderøkognosering skal gjennomføres før operasjonen.
- Ved operasjoner i luftrom klasse G anbefales det sterkt å benytte 123,065 MHz for blindrapportering og lyttevakt.
- Bruk av elektronisk synlighet (ADS-L) anbefales sterkt.
- Avvik fra SERA-minstehøyder som er nødvendig for å utføre oppdraget.

Luftfartstilsynet kan endre eller trekke tilbake tillatelsen.

5. Digital tjeneste og API-integrasjon via Altinn

Luftfartstilsynet tilbyr en digital søknadstjeneste via Altinn, tilrettelagt både for manuell innsending og for automatisert system-til-system-integrasjon (API).

5.1 Formål med API-integrasjon

Altinn-API-et gjør det mulig for operatører og tjenesteleverandører å:

- Sende inn søknader direkte fra egne operative- eller samsvarssystemer.

4. Assessment and permission

Permission may be granted for a single operation or for a period of up to 3 months.

Conditions include:

- Flight conducted in daylight and in Visual Meteorological Conditions (VMC).
- Operations must avoid unnecessary danger and disturbance to people, livestock, wildlife, or property.
- Area reconnaissance must be carried out before operation.
- During operations in G-class airspace we strongly recommend use of 123.065 MHz Unicom frequency for blind reporting and monitoring.
- Electronic conspicuity (ADS-L) is strongly recommended to be used.
- Deviation from SERA minimum heights which is required in order to perform the operations.

CAA-N can amend or revoke permission.

5. Digital service and API integration via Altinn

CAA-N offers a digital application service via Altinn, designed to support both manual submission and automated system-to-system (API) integration.

5.1 Purpose of API integration

The Altinn API enables operators and service providers to:

- Submit applications directly from their own operational or compliance systems.

- Laste opp påkrevd dokumentasjon på en strukturert måte.
- Redusere administrativ belastning og saksbehandlingstid.

5.2 Tilgjengelighet

Informasjon om:

- Tekniske spesifikasjoner
- Autentiseringskrav
- API-endepunkter
- Testmiljø

er tilgjengelig i utviklerdokumentasjon fra Altinn.

Operatører som benytter API-integrasjon er fullt ansvarlige for at all påkrevd informasjon og dokumentasjon er komplett og korrekt.

6. Gebyr

Det ilegges gebyr for behandling av søknader etter forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet (BSL A 1-2). Faktura utstedes etter at søknaden er ferdig behandlet.

7. Forkortelser og akronymer

- **API – Application Programming Interface**

Teknisk grensesnitt som muliggjør system-til-system-kommunikasjon mellom operatørers systemer og Altinn.

- **Altinn – Nasjonal digital portal for offentlige tjenester**

Statlig plattform for digital innsending av søknader, rapportering og datautveksling.

- **ADS-L – Automatic Dependent Surveillance – Light**

Elektronisk synlighetssystem som kringkaster luftfartøyets posisjon og forbedrer situasjonsforståelsen.

- **BSL – Bestemmelser for sivil luftfart**

Nasjonale luftfartsforskrifter fastsatt av norske myndigheter.

- Upload required documentation in a structured manner.
- Reduce administrative burden and processing time.

5.2 Availability

Information about:

- Technical specifications
- Authentication requirements
- API endpoints
- Test environment

is available through Altinn's developer documentation.

Operators choosing to use API integration remain fully responsible for ensuring that all required information and documentation is complete and correct.

6. Fees

A fee will be charged for the processing of applications in accordance with the Norwegian Regulation on Fees to the Civil Aviation Authority (BSL A 1-2).

An invoice will be issued after the application has been processed.

7. Abbreviations and acronyms

- **API – Application Programming Interface**

A technical interface enabling system-to-system communication between external operator systems and Altinn.

- **Altinn – Norwegian national digital portal for public services**

A government-operated platform for digital submission of applications, reporting, and data exchange.

- **ADS-L – Automatic Dependent Surveillance – Light**

An electronic conspicuity system that broadcasts aircraft position and enhances situational awareness.

- **BSL – Norwegian Civil Aviation Regulations**

National aviation regulations issued by the Norwegian authorities.

- **Luftfartstilsynet**

Kompetent myndighet med ansvar for tilsyn med sivil luftfart i Norge.

- **FSTD – Flight Simulation Training Device**

Godkjent simulator eller treningsutstyr benyttet til opplæring og kontroll av flygere.

- **Luftrom klasse G**

Ikke-kontrollert luftrom der flygekontrolltjeneste ikke ytes.

- **HR SPO – High Risk Specialised Operations**

Spesialiserte luftfartsoperasjoner som er klassifisert som høyrisiko etter Part-SPO.

- **ORO.SPO – Organisation Requirements – Specialised Operations**

Regelverksdel i Kommisjonsforordning (EU) nr. 965/2012 som gjelder SPO-operatører.

- **SERA – Standardised European Rules of the Air**

Felles europeiske flygereglar.

- **SOP – Standard Operating Procedures**

Dokumenterte operative prosedyrer relevante for det aktuelle oppdraget eller operasjonen.

- **Unicom**

Felles luft-til-luft-radiokanal for posisjonsrapportering og trafikkbevissthet i ukontrollert luftrom.

- **VMC – Visual Meteorological Conditions**

Værforhold som tillater flyging etter visuelle flygereglar.

- **CAA-N – Norwegian Civil Aviation Authority**

The competent authority responsible for civil aviation safety oversight in Norway.

- **FSTD – Flight Simulation Training Device**

An approved simulator or training device used for flight crew training and checking.

- **G-class airspace – Class G airspace**

Uncontrolled airspace where air traffic control service is not provided.

- **HR SPO – High Risk Specialised Operations**

Specialised aviation operations assessed as high risk under Part-SPO.

- **ORO.SPO – Organisation Requirements – Specialised Operations**

A regulatory section of Commission Regulation (EU) No 965/2012 applicable to SPO operators.

- **SERA – Standardised European Rules of the Air**

Common European rules governing the conduct of flights.

- **SOP – Standard Operating Procedures**

Documented operational procedures relevant to the specific mission or operation.

- **Unicom – Universal Communications frequency**

A common air-to-air radio frequency used for position reporting and traffic awareness in uncontrolled airspace.

- **VMC – Visual Meteorological Conditions**

Weather conditions that allow flight under visual flight rules.

- Slutt -

- End -